

Parlamentul
Republicii Moldova

Cal-6 nr. 287
23 noiembrie 2018

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte
legislative
(nr.312 din 21.09.2018)
(lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are sarcina de a consolida independența financiară a procuraturilor specializate, iar în scopul implementării Sistemul informațional automatizat „Urmărire penală: E-dosar” autorii proiectului propun acordarea dreptului Procuraturii Generale de a institui, de a ține și de a administra sistemele informaționale, registrele și bazele de date destinate activității sale.

Autorii proiectului propun introducerea unor condiții alternative pentru a candida la funcția de procuror în procuraturile specializate. Astfel, prin modificările propuse la art.20 din Legea nr.3/2016, în procuraturile specializate vor putea candida persoanele care au o vechime în funcția de procuror de cel puțin 3 ani sau care au o vechime de cel puțin 5 ani în funcția de ofițer de urmărire penală.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 11 octombrie 2018.

Pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, propunerile Guvernului, comisiilor permanente și obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Decizia Comisiei aferent propunerilor și amendamentelor respective este reflectată în sinteză, care este parte componentă a prezentului Raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr.312 din 21.09.2018 spre examinare și adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.312 din 21.09.2018)
lectura II

Nr. d/o	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
1	<p>Art. I – Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.113) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>2. Articolul 11 alineatul (1): se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins: „f¹) dispune cu privire la instituirea și modalitatea de administrare a sistemelor informaționale, registrelor și bazelor de date, destinate activității instituției;”.</p>	<p>Deputatul Anatolie Zagorodnii La Art.I, punctul 2 se expune în următoarea redacție: „ 2. Articolul 11: alineatul (1) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins: „f¹) dispune cu privire la instituirea și modalitatea de administrare a sistemelor informaționale, registrelor și bazelor de date, destinate activității instituției; Alineatul (3) propoziția a doua și a treia se exclud.”.</p>	Se acceptă
2	<p>Art. I – Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.113) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>3. Articolul 20: la alineatul (4) se exclude sintagma „în procuraturile specializate sau în”, iar la litera b) textul „calificativul „bine”, „foarte bine” sau „excelent””, se substituie cu textul „ cel puțin calificativul „foarte bine””; se completează cu alineatul (4¹) cu următorul conținut:</p>	<p>Deputatul Anatolie Zagorodnii La Art.I, punctul 3 textul „al Centrului Național Anticorupție sau Ministerului Afacerilor Interne” se exclude.</p> <p>Deputatul Igor Vrenea La Art.I, pct.3, la art.20 alin.(4) din proiectul de lege urmează a fi exclus textul „<i>în procuraturile specializate sau</i>”, și nu textul „<i>în procuraturile specializate sau în</i>”, pentru a păstra expunerea logică a propoziției.</p>	Se acceptă

	<p>„(4¹) La funcția de procuror în procuraturile specializate poate candida persoana care:</p> <p>a) are o vechime în funcția de procuror de cel puțin 3 ani sau are o vechime în funcția de ofițer de urmărire penală de cel puțin 5 ani în cadrul Organului de urmărire penală al Centrului National Anticorupție sau Ministerului Afacerilor Interne;</p> <p>b) în cadrul evaluării performanțelor, a obținut cel puțin calificativul „foarte bine”.”.</p>		
3	<p>Art. I – Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.113) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>4. La articolul 54 alineatul (2) sintagma „ de până la 6 luni” se substituie cu cuvântul „nedeterminată”.</p>	<p>Deputatul Igor Vremea</p> <p>Articolul I punctul 4 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„4. La articolul 54 alineatul (2) cuvintele „de până la 6 luni” se substituie cu cuvintele „de până la 24 de luni”.</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Amendamentul propus urmărește scopul excluderii posibilității de a delega procurorii pe o perioadă nedeterminată într-o altă procuratură atunci când existentă consimțământul acestora. Institutul delegării este un institut cu o aplicabilitate determinată în timp, respectiv aplicarea acesteia pe o perioadă nedeterminată contravine însăși conceptului acestei instituții.</p>	Se acceptă
4	<p>Art. II – În Anexa nr.8, la Note, punctul 1 din Legea nr.355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 35-38, art.148), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul conținut:</p> <p>„1. Salariile de funcție pentru personalul de deservire tehnică din Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Constituțională, Curtea Supremă de Justiție, Consiliul Superior al</p>	<p>Deputatul Igor Vremea</p> <p>Art. II se exclude, iar celelalte articole se renumerează corespunzător.</p>	Se acceptă

	Procurorilor, Procuratura Generală, Consiliul Concurenței, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Stat de Arhivă și din ministere se majorează cu 20% față de cele indicate în prezenta anexă.”.		
5	<p>Art. III – Legea nr.158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art.840), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 8 alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins: „(d) conducător și adjunct al conducătorului aparatului autorității publice (Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Constituțională, Curtea Supremă de Justiție, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală Curtea de Conturi, Centrul Național Anticorupție, Oficiul Avocatului Poporului).</p> <p>2. În Anexa nr.1, după poziția „Secretariatul Curții Supreme de Justiție” se introduce o poziție nouă cu următorul cuprins: „Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor”.</p>	<p>Deputatul Igor Vremea Art.III punctul 1 se expune în următoarea redacție: „1. La art.8 alin.(2) lit. d), după cuvintele „Curtea Supremă de Justiție” se introduce cuvintele „Consiliul Superior al Procurorilor”.</p> <p><i>Argumentare:</i> Propunerea dată vine să asigure expunerea corectă din punct de vedere redacțional al Art.III punctul 1 din prezentul proiect de lege, eliminându-se astfel necesitatea copierii integrale a alineatului respectiv.</p>	Se acceptă
6	<p>Art. V. – Clasificatorul general al legislației aprobat prin Legea nr.1325 din 25 septembrie 1997, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 47-48, art.344) cu modificările și completările ulterioare, se completează cu poziția „06.04.13¹.00” cu următorul cuprins: „06.04.13¹.00 Consiliul Superior al Procurorilor”.</p>	<p>Deputatul Igor Vremea La Art.V din proiectul de lege se expune în următoarea redacție: „Art.V – Clasificatorului general al legislației, aprobat prin Legea nr.1325/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.47-48, art.344), cu modificările ulterioare, se modifică, după cum urmează:</p>	Se acceptă

		<p>1. La poziția 06.04.13.03, textul „Procuratura militară” se substituie cu textul „Procuratura Anticorupție”.</p> <p>2. La poziția 06.04.13.04, textul „Procuratura ecologică” se substituie cu textul „Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale”.</p> <p>3. La poziția 06.04.13.07, textul „Gradele de clasificare ale lucrătorilor din procuratură” se substituie cu textul „Consiliul Superior al Procurorilor”.</p>	
7	<p>Art. VI. – Anexa din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu poziția 9¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„9¹. Președintele, membrul Consiliului Superior al Procurorilor”.</p>	<p>Deputatul Igor Vremea</p> <p>Art. VI se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Art. VI. – la punctul 9 din anexa din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, textul „prim-adjunctul Procurorului General” se exclude.”</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Propunerea de a excepta de la adresarea în instanța de contencios administrativ a președintelui și membrii Consiliului Superior al Procurorilor urmează a fi exclusă. Or, conform art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ 793/2000 nu pot fi atacate în instanțele de contencios administrativ actele exclusiv politice ale Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului, precum și actele administrative cu caracter individual, emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern în exercițiul atribuțiilor prevăzute expres în normele constituționale sau legislative ce țin de alegerea, numirea și destituirea din funcțiile publice cu responsabilități de protecție a intereselor generale ale statului sau ale instituțiilor publice a persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes politic sau public deosebit, conform listei prezentate în anexă. În contextul jurisprudenței stabilite prin Hotărârea nr.10/2010 privind interpretarea art.20 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a conchis că actele cu caracter individual, emise de Parlament, de</p>	Se acceptă

		<p>Președintele Republicii Moldova și de Guvern în privința persoanelor specificate în pct.5-9, pct.11-13, pct.21-23 din anexa la Legea 793/2010 contenciosului administrativ vor face obiect al controlului constituționalității sub aspectul formei și procedurii de adoptare (Hotărârea Curții Constituționale nr.29/2010, §4). În același timp, în conformitate cu art. 69 alin.(1)-(4) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor este constituit din 12 membri. Din Consiliul Superior al Procurorilor fac parte de drept Procurorul General, procurorul-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, președintele Consiliului Superior al Magistraturii și ministrul justiției. Cinci membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sînt aleși de către Adunarea Generală a Procurorilor din rîndul procurorilor în funcție, prin vot secret, direct și liber exprimat. Trei membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sînt aleși prin concurs din rîndul societății civile, după cum urmează: unul de către Președintele Republicii, unul de către Parlament și unul de către Academia de Științe a Moldovei. Prin urmare, luînd în considerare cele menționate, de la adresarea în instanța de contencios administrativ vor putea fi exceptați acei membri ai Consiliului Superior al Procurorilor ale căror numire și destituire din funcție se efectuează print-un act individual emis de Parlament, de Președintele Republicii Moldova ori de Guvern.</p>	
8	<p>Art. VII. – Anexa din Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194-196, art.637), cu modificările și completările ulterioare, se completează după poziția „Procuror General, prim-adjunct al Procurorului General, adjunct al Procurorului General, procurori de toate nivelurile” cu o poziție nouă cu următorul cuprins: „Președinte, membru al Consiliului Superior al Procurorilor cu activitatea de bază în Consiliu”.</p>	<p>Deputatul Igor Vrenea Art VII va avea următorul cuprins: Art. VII. – Anexa din Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194-196, art.637), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La poziția „Procuror General, prim-adjunct al Procurorului General, adjunct al Procurorului General, procurori de toate nivelurile”, textul „, prim-adjunct al Procurorului General” se exclude.”</p>	Se acceptă

		2. După poziția „Procuror General, prim-adjunct al Procurorului General, adjunct al Procurorului General, procurori de toate nivelurile” se completează cu o poziție nouă cu următorul cuprins: „Președinte, membru al Consiliului Superior al Procurorilor cu activitatea de bază în Consiliu”.	
9	<p>Art. VIII. – Articolul 35 alineatul (5) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.511), cu modificările și completările ulterioare, se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(5) În cazul în care persoana vizată în actul de constatare este Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Prim-ministrul, Procurorul General, un judecător al Curții Constituționale sau președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor competența de examinare a cererii menționate la alin. (4) revine Curții Supreme de Justiție, care judecă cauza în complet de 3 judecători.”.</p>	<p>Deputatul Igor Vremea</p> <p>Art.VIII se expune în următoarea redacție:</p> <p>Art. VIII. – La articolul 35 alineatul (5) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.511), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „sau președintele Consiliului Superior al Magistraturii” se substituie cu cuvintele „ , președintele Consiliului Superior al Magistraturii sau Președintele Consiliului Superior al Procurorilor”.</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Propunerea dată vine să asigure expunerea corectă din punct de vedere redacțional al Art.VIII din prezentul proiect de lege, eliminându-se astfel necesitatea copierii integrale a alineatului respectiv.</p>	Se acceptă
10		<p>Deputații în Parlament Angel Agache, Eugeniu Nichiforciuc</p> <p>Se propune completarea proiectului cu trei articole noi după cum urmează:</p> <p>„Art. X</p> <p>Art. IV din Legea nr.126 din 09 iulie 2016, pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.204 – 205, art.441), cu modificările ulterioare, se exclude.</p> <p>Art. XI</p>	Se acceptă

		<p>Legea nr. 514/1195 privind organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 15-17, art. 62), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: Articolul 15¹:</p> <p>la alin. (2), textul ”fără posibilitatea de a exercita două mandate consecutive” se exclude;</p> <p>la lin. (5), textul ”prin tragere la sorți, în prezența tuturor judecătorilor care activează în instanța de judecată, cu consemnarea acestui fapt într-un proces verbal” se exclude.</p> <p>Art. XII Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.”</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Amendamentele respective au drept scop acordarea soluțiilor practice corecte în ce privește institutul judecătorului de instrucție, respectiv investirea judecătorilor de drept comun cu atribuțiile judecătorului de instrucție.</p> <p>I. La data de 09.07.2016 Parlamentul a adoptat Legea nr.126 privind modificarea și completarea unor acte legislative, modificată prin LP266 din 09.12.16, MO453-458/23.12.16 art.905.</p> <p>Prin această Lege au fost operate modificări și completări la: Art.I Legea cu privire la organizarea judecătorească, Art. II Legea cu privire la statutul judecătorului, Art.III Legea privind selecția, evaluarea, performanțelor și cariera judecătorilor.</p> <p>Astfel, potrivit Art. IV al Legii respective nu s-au modificat sau completat careva act normativ, în schimb a fost adoptată o Lege specială care a indicat anumite restricții speciale de atribuire judecătorilor de drept comun a atribuțiilor judecătorilor de instrucție, aceasta având următorul cuprins:</p> <p><i>(1) Judecătorii de drept comun numiți pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție până la intrarea în vigoare a prezentei legi vor exercita aceste atribuții până la 1 ianuarie 2018.</i></p>	
--	--	--	--

		<p>(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2018, judecătorii care au exercitat atribuțiile judecătorului de instrucție mai mult de 2 ani în perioada 1 ianuarie 2013 – 31 august 2017 nu vor putea exercita atribuțiile judecătorului de instrucție până în data de 31 decembrie 2020. Această interdicție nu se aplică judecătorilor numiți să exercite atribuțiile judecătorului de instrucție în calitate de supleanți.</p> <p>(3) Consiliul Superior al Magistraturii:</p> <p>a) până la 30 septembrie 2016, va numi în toate judecătoriile, dintre judecătorii care întrunesc condițiile prevăzute de prezenta lege, judecătorii care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție începând cu 1 ianuarie 2018, precum și pe cei supleanți;</p> <p>b) în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va pune actele sale în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(4) Institutul Național al Justiției:</p> <p>a) până la 30 septembrie 2016, va elabora programul de formare a judecătorilor care exercită atribuțiile judecătorului de instrucție;</p> <p>b) până la 31 decembrie 2017, va organiza cursuri de formare profesională pentru judecătorii menționați la lit. a).</p> <p>Începând cu anul 2014 până în prezent sunt implementate acțiuni concrete în vederea reformării definitive a sistemului judecătoresc, în acest context începând cu anul 2017 a fost introdusă inclusiv în judecătorii specializarea pe domenii a judecătorilor în complete penale și complete civile.</p> <p>În acest context sistemul judecătorului de instrucție axat pe activitatea controlului judiciar al procedurii prejudiciare și controlul legalității executării hotărârilor judecătorești definitive, are un domeniu strict, concret și vast de control judiciar al activității organului de urmărire penală cât și al legalității actelor și acțiunilor în cadrul executării hotărârilor definitive, aceste domenii de control judiciar presupun specializarea penală mult mai strictă în raport cu judecătorii de drept comun specializași în materie penală, or anume pentru aceasta au fost</p>	
--	--	---	--

		<p>prevăzute cursuri specializate pentru pregătirea judecătorilor de instrucție.</p> <p>Încălcarea principiului separării și colaborării puterilor statului, prin imixtiunea legislativului în ordinea de administrare a puterii judecătorești, în temeiul Art. IV din Legea 126 din 09.07.2017, a adus la ignorarea principiului independenței justiției, prevăzute de art. 114 din Constituție, după care: <i>”Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”</i></p> <p>Potrivit art.1 alin. (3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept. Acest fapt presupune ca subiecții de drept să respecte legile, să se subordoneze strict regulilor juridice, care au ca obiect modul de organizare, atribuțiile și funcțiile organelor statului. Articolul 7 din Legea Supremă statuează că, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.</p> <p>În jurisprudența Curții Europene, sintagma <i>”instituită lege”</i> din articolul 6 al Convenției presupune că o instanță instituită de lege trebuie să îndeplinească o serie de condiții, precum independența membrilor săi și durata mandatului lor, imparțialitatea și existența garanțiilor procedurale (<i>a se vedea Coeme și alții v.Belgia, S 99</i>). Cu certitudine că, pentru a satisface diferite exigențe ale procesului echitabil, statul trebuie să acționeze prin legiferare.</p> <p>Convenția Europeană a Drepturilor omului a indicat clar că expresia <i>”instanța independentă și imparțială, instituită de lege”</i> evocă mai curând ideea de organizare decât de funcționare, de instruire decât de procedură.</p> <p>În acest sens, emiterea unor acte normative pentru a bloca procedurile jurisdicționale sunt inadmisibile.</p> <p>Dispozițiile constituționale privind separația puterilor în legislativă, executivă și judecătorească, privind independența, imparțialitatea și inamovibilitatea judecătorilor, instanțelor judecătorești (art.1, 16 alin (1) din Constituție), privind stabilirea prin lege organiză a organizării</p>	
--	--	--	--

	<p>instanțelor judecătorești, a statutului judecătorului, a competențelor și procedurilor de activitate (art.115 alin (4) din Constituție), definesc și consacră justiția ca o ramură independentă și imparțială a puterii de stat.</p> <p>Independența justiției este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și o garanție fundamentală a unui proces echitabil. Această independență urmează a fi asigurată de către stat. Normele constituționale privind statutul judecătorului sunt bazate pe exigențele și principiile actelor internaționale, care consfințesc statutul și drepturile magistraților, garanțiile independenței acestora, reieșind din importanța rolului justiției în apărarea statului de drept.</p> <p>În aceeași ordine de , independența sistemului judiciar a fost consacrată în principiile fundamentale privind independența puterii judecătorești, adoptate de Adunarea Generală a O.N.U prin două rezoluții, în anul 1985, adoptate de cel de-al șaptelea congres al Națiunilor Unite privind Prevenirea infracțiunilor și tratamentul infractorilor, susținut la Milano, din 26 august până la 6 septembrie 1985, și avizate Rezoluțiile nr.40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr.40/146 din 13 septembrie 1985 ale Adunării Generale: conform căroră, "Independența sistemului judiciar va fi garantată de către stat și consfințită în Constituție și în legile țării. Este de datoria instituțiilor guvernamentale și de alte tipuri să respecte independența sistemului judiciar ". Potrivit capitolului VI al Recomandării CM/Rec (2010)12 a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la judecători: <u>independența, eficiența și responsabilitățile</u> (adoptată la 17 noiembrie 2010 la cea de-a 1098-a întâlnire a delegațiilor miniștrilor): <u>"Autoritatea care iau decizii privind selecția și cariera judecătorilor trebuie să fie independentă de puterile executivă și legislativă.</u> Pentru garantarea independenței sale, cel puțin jumătate de membrii acestei autorități trebuie să fie judecători aleși de către colegii lor.</p> <p><i>Cartea Europeană cu privire la Statutul Judecătorilor</i> în pct.1.3. stipulează că, pentru orice decizie referitoare la selecția, la recrutarea,</p>	
--	--	--

		<p>la desemnarea, la evoluarea carierei sau la încetarea funcțiilor unui judecător, statutul prevede intervenția unei instanțe independente față de puterea executivă și de cea legislativă, constituită cel puțin pe jumătate din judecătorii aleși de Adunarea Generală a judecătorilor conform unor modalități care garantează cea mai largă reprezentare a acestora.</p> <p>Prin urmare, Consiliul Suprem al Magistraturii este organul care asigură funcționarea judecătorilor în cadrul sistemului judecătoresc, or anume acesta este investit cu dreptul de a propune numirea, promovarea și desemnarea cu anumite atribuțiile speciale a judecătorilor.</p> <p>Prevederile Art. IV al Legii nr. 126 din 09.07.2016 direct afectează inamovibilitatea judecătorilor, în cazul dat a judecătorilor de instrucție care cad sub incidența restricțiilor prevăzute la art. IV alin 92), or inamovibilitatea este o puternică garanție a independenței judecătorilor, fiind o măsură de protecție a acestora. Potrivit acestui principiu, judecătorul nu poate fi nici revocat, nici retrogradat, nici transferat pe un post echivalent, nici avansat fără consimțământul său. Inamovibilitatea pune magistrații în situația în care aceștia sunt apărați de orice revocare și transferare impusă, în afara de greșeli foarte grave și după o procedură jurisdicțională.</p> <p>În acest sens este menționat inclusiv Hotărârea nr.22 din 05.09.2013 <i>pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la imunitatea judecătorului</i>, or potrivit acesteia se reiterează că, în mecanismului statal de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului un factor de primă importanță îl constituie buna funcționare a autorităților judecătorești. Protecția judiciară efectivă și completă care se poate realiza doar în condițiile unei adevărate independențe a autorității judecătorești, în special a judecătorului exponent al puterii judecătorești, reglementarea constituțională a limitelor și principiilor activităților sale.</p>	
--	--	---	--

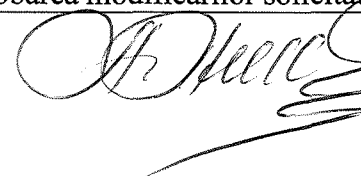
		<p>Organizarea instanțelor judecătorești, competențelor acestora și procedura de judecată sunt stabilite de judecată prin lege organică, în conformitate cu prevederile art. 115 alin. (4) din constituție, iar prin Legea nr.514/06.07.95 privind organizarea judecătorească, este reglementată activitatea judecătorilor de instrucție, <u>în calitatea de judecători specializați</u>, desemnați din rândul judecătorilor.</p> <p>Impunerea restricțiilor prevăzute la art. IV din legea nr 126 din 09.07.2016 prin care: - <i>"începând cu data de 1 ianuarie 2018, a judecătorilor care au exercitat atribuțiile judecătorilor de instrucție mai mult de 2 ani în perioada 1 ianuarie 2013- decembrie 2020"</i>, constituie o imixtiune a puterii legislative în activitatea puterii judecătorești, or în conformitate cu prevederile art. 123 alin (1) din Constituție, Consiliul Suprem al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători. Tot, art. 1 al legii privind organizarea judecătorească statuează că puterea judecătorească este independentă, separată de puterea legislativă și puterea executivă, are atribuții proprii, exercitate prin instanțe judecătorești, în conformitate cu principiile și dispozițiile prevăzute de constituție și alte legi.</p> <p>Potrivit art. 1 al Legii 947/19.07.96 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc și este garantul independenței autorității judecătorești. Consiliul Superior al Magistraturii exercită autoadministrarea judecătorească, prin urmare, Consiliul Superior al Magistraturii este unicul organ abilitat cu atribuții de organizare și administrare a sistemului judecătoresc, inclusiv în partea ce vizează procedura și ordinea desemnării judecătorilor de instrucție, astfel, restricționarea îndeplinirii atribuțiilor de către aceștia de către un alt organ sau printr-o altă dispoziție este inadmisibilă, or impunerea restricțiilor de exercitare a atribuțiilor de judecători de instrucție din 01.01.2018 față de judecătorii care au exercitat aceste atribuții mai mult de 2 ani în</p>	
--	--	--	--

		<p>perioada 01.01.2013 – 31.08.2016 constituie o sfidare a independenței Consiliul Superior al Magistraturii și o imixtiune directă în procesul de administrare a procedurii de numire, transferare, detașare, promovare în funcție a judecătorilor, care constituie un instrument garantat de Constituție, în vederea asigurării separării puterii judecătorești de verigile puterii legislative și executive, în scopul asigurării independenței inamovibilității magistraților, înlăturarea judecătorilor ce cad sub incidența legii nr. 126 din 09.06.2016 de la posibilitatea exercitării atribuțiilor de judecător de instrucție până în data de 31.12.2020, este o îngrădire a independenței și inamovibilității judecătorului, nemotivat și neargumentat, or această categorie de judecători a fost, poate și este desemnată pentru exercitarea atribuțiilor de judecători de instrucție doar de către Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile Legii privind organizarea judecătorească. Art. 1 al legii nr. 544 din 20.07.1995 privind statutul judecătorului prevede că judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iar judecătorului este asigurată prin procedeul de numire, suspendare, demisie și eliberare din funcție, după cum este prevăzut în art. 17 alin (1), lit. b) din Legea privind statutul judecătorului.</p> <p>Aliniatele (3) și (4) al art. IV din legea nr. 126 din 09.07.2016, excluderea inclusivă a căroră se solicită, descriu modul de aplicare și organizare a acestor interdicții care la data înaintării proiectului respectiv sunt depășite după termeni motiv din care la fel urmează a fi excluse.</p> <p>În această ordine de idei este necesară abrogarea prevederilor art. IV din Legea nr.126 din 09.07.2016 ca fiind una care vin în contradicție directă cu noul sistem de organizare a activității instanțelor judecătorești în cadrul sistemului judiciar al Republicii Moldova.</p>	
--	--	---	--

		<p>II. Totodată, se propune excluderea din Legea nr.514/1995 privind organizare judecătorească republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 15-17, art. 62 cu modificările și completările ulterioare, de la aliniatul (2) art. 15¹, textul ”fără posibilitatea de a exercita două mandate consecutive” .</p> <p>La moment prevederile art. 15¹ alin (2) sunt următoarele:</p> <p><i>”(2) Judecătorul de instrucție este numit de către Consiliul Superior al Magistraturii cu consimțământul acestuia, la propunerea președintelui instanței judecătorești, pentru un mandat de 3 ani, fără posibilitatea de a exercita două mandate consecutive.”</i></p> <p>Pentru argumentarea modificărilor propuse la aceste prevederi este valabilă enunțarea motivelor indicate supra la pct.I, totodată este de menționat că impunerea unui termen limită pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție, la fel constituie o imixtiune în activitatea puterii judecătorești, or investirea cu aceste atribuții, potrivit legii se efectuează la propunerea președintelui instanței de către Consiliul Superior al Magistraturii, îngrădirea acestui drept față de judecătorul specializat în această activitate are consecințe de încălcare a dreptului judecătorului la inamovibilitate, despre care s-a indicat mai sus, or ca și în materiile civile și penale există deja judecători specializați, iar nerespectarea acestui principiu va conduce la realizarea controlului judiciar al procedurii prejudiciare de către funcționari nespecializați, schimbarea acestora în perioade scurte de timp nu este argumentată și nu este justificată, totodată diminuează grav calitatea activității institutului judecătorului de instrucție.</p> <p>Funcția de judecător de instrucție este una specifică și impune necesitatea deținerii atribuțiilor respective pe o durată nelimitată sau, după caz, mult mai mare decât un mandat.</p> <p>Specializarea judecătorilor pe domenii stricte de activitate este dictată de mai mulți factori la care s-a convenit în sistemul judiciar în urma mai multor studii, dezbateri, experiențe ale altor state, inclusiv în țară, respectiv restricționarea termenului de exercitare a atribuțiilor</p>	
--	--	---	--

		<p> judecătorului de instrucție va diminua institutului judecătorului de instrucție este absolut nejustificată.</p> <p> Astfel, competența judecătorului de instrucție impune asigurarea controlului judecătoresc în cursul urmăririi penale și în cursul executării hotărârilor definitive, iar aceasta necesită ca judecătorii nominalizați să se implice în cele mai mici detalii vis-a-vis de activitatea sa.</p> <p> Având în vedere seriozitatea și volumul chestiunilor soluționate de către judecătorii de instrucție, precum și timpul restrâns pe care aceștia îl au la dispoziție în vederea examinării și soluționării procedurilor avute în gestiune, exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție necesită o pregătire profesională deosebită și o verticalitate fermă, respectiv aceștia sunt impuși să urmeze cursuri de formare continuă speciale, astfel ca înlocuirea acestora imediată sau desemnarea lor cu alți judecători într-o perioadă scurtă de timp ar impune cheltuieli suplimentare ce țin de formarea continuă, pe de o parte, iar pe de altă parte, ar fi prezentă mereu lipsa profesionalismului în domeniul respectiv pentru o anumită perioadă de timp, care drept consecință ar diminua calitatea actului judecătoresc la acest capitol și ar forma o contradicție serioasă principiului de specializare a judecătorilor în sistemul judiciar.</p> <p> Crearea premisei privind exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție fără restricții legislative în afara acelor legate de profesionalism și respectarea atribuțiilor de serviciu de către persoane cu experiență în funcție de judecător de instrucție, va constitui un beneficiu important în calea realizării acestui postulat, în vederea respectării tuturor exigențelor impuse permanent atât în legislația internă cât și în cea internațională, fapt care ar reduce esențial, inclusiv numărul cauzelor pierdute de către Republica Moldova în instanțele internaționale.</p>	
--	--	---	--

	<p>III. La fel, se propune excluderea din Legea nr.514/1995 privind organizare judecătorească republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 15-17, art. 62 cu modificările și completările ulterioare, de la alin. (5) art 15¹, textul <u>”prin tragere la sorți, în prezența tuturor judecătorilor care activează în instanța de judecată, cu consemnarea acestui fapt într-un proces verbal”</u>.</p> <p>La moment prevederile art. 15¹ alin (5) sunt următoarele:</p> <p><i>”(5) În cazul în care niciun judecător nu-și exprimă acordul pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție sau mai mulți judecători își exprimă acordul în acest sens, candidatura judecătorului va fi determinată de către președintele instanței judecătorești prin tragere la sorți, în prezența tuturor judecătorilor care activează în instanța judecătorească, cu consemnarea acestui fapt într-un proces-verbal.”</i></p> <p>În condițiile în care sistemul judecătoresc cunoaște modificări esențiale la capitolul specializare, astfel fiind formate complete civile și penale, menținerea institutului judecătorului de instrucție, care are un specific concret de activitate într-o situație de tragere la sorți pentru numirea în aceste funcții este absolut irațională.</p> <p>Prin tragere la sorți se înțelege, un sistem de alegere, de desemnare, de repartitie prin aruncarea unor zaruri, prin tragerea unor bilete, etc., <i>care lasă să decidă întâmplarea, dând șanse egale tuturor participanților</i>; zar sau bilet folosit la această operație.</p> <p>În această ordine de idei este absolut irațională dispunerea exercitării atribuțiilor judecătorului de instrucție într-un astfel de mod, inclusiv din motivul specificului acestui institut al materiei penale. Prin urmare este necesară propunerea în această funcție din partea președintelui instanței care cunoaște abilitățile și profesionalismul pentru exercitarea acestor atribuții a judecătorilor din subordine.</p> <p>În această ordine de idei, propunem aprobarea modificărilor solicitate.</p>	
--	---	--

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei